

Täby kommun
tabykommun@taby.se

Rektor vid Åva gymnasium
lillemor.larsson@taby.se

Beslut

2017-04-10
Dnr 40-2016:202

Beslut

efter kvalitetsgranskning av yrkesprogrammens
ändamålsenlighet i Åva gymnasium i Täby
kommun

2017-04-10

1 (13)

Dnr 40-2016:202

Inledning

Skolinspektionen genomför en kvalitetsgranskning av yrkesprogrammets ändamålsenlighet under våren 2017. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma hur skolorna skapar helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på yrkesprogrammen utifrån de kunskaper som uttrycks i examensmålen. Granskningen fokuserar på lärares samverkan och på hur rektor bedriver sitt pedagogiska ledarskap för att skapa en sammanhållen utbildning för eleverna.

Granskningens två huvudfrågor är:

- Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?
- Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen, och mellan utbildningens olika delar, så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Granskningen omfattar 36 kommunala och fristående gymnasieskolor. På varje gymnasieskola har ett av följande program granskats:

- Barn- och fritidsprogrammet
- Bygg- och anläggningsprogrammet
- Vård- och omsorgsprogrammet

På Åva gymnasium har Skolinspektionen granskat Vård- och omsorgsprogrammet.

Granskningen av Täby kommun och Åva gymnasium ingår i detta projekt. Åva gymnasium besöktes den 21 och 22 februari 2017. Ansvariga inspektörer har varit utredare Ann-Sofi Svensson och utredare Karin Nilsson.

I samband med besöket genomfördes intervjuer med rektorer, lärare, elever och APL-handledare (APL= arbetsplatsförlagt lärande). För att kunna bedöma rektors och lärares arbete med skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna på utvalt yrkesprogram har Skolinspektionen även begärt in ett antal dokument, bland annat dokument som visar på lärares samverkan och på vilket sätt den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen bidrar till helhet och sammanhang i elevernas lärande.

2017-04-10

2 (13)

Dnr 40-2016:202

I detta beslut redovisar Skolinspektionen iakttagelser, analyser och bedömningar. Beslutet ger också en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport. För de huvudmän och skolenheter som ingått i granskningen ger rapporten en referensram och en möjlighet till jämförelse med förhållanden hos andra gymnasieskolor. Det enskilda beslutet kan därmed sättas in i ett större sammanhang.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens kvalitetsgranskning visar att Åva gymnasium saknar en uttalad strategi för hur lärarna ska arbeta med examensmålen i undervisningen. Granskningen visar att lärarna behöver utveckla sitt arbete med att låta examensmålen ligga till grund i lärarnas planering och genomförande av undervisningen. Detta för att ge eleverna en större känsla av sammanhang i sin utbildning och därmed öka möjligheterna för eleverna att nå de kunskaper som de ska tillägna sig i sin utbildning.

Vidare framgår att skolan har en väl fungerande organisation när det gäller elevernas APL. Dock visar granskningen att elevernas APL-uppgifter endast är kopplade till yrkesämnena och inte till någon av de gymnasiegemensamma ämnena. För att tydligare koppla samman de gymnasiegemensamma ämnena med det eleverna lär sig under sin APL skulle skolan, enligt Skolinspektionens bedömning, kunna utveckla urvalet av de kurser som läggs ut på APL och eventuellt även inkludera moment från de gymnasiegemensamma ämnena.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver förbättra förutsättningarna, så att tid finns för samarbete mellan lärare i de gymnasiegemensamma ämnena och lärare i yrkesämnena. I granskningen framkommer att rektorn uppmuntrar till samarbete mellan lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena och mellan lärarna i yrkesämnena, men det framkommer att förutsättningarna för samarbete mellan de båda lärargrupperna är begränsade.

2017-04-10

3 (13)

Dnr 40-2016:202

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Rektorn behöver ge bättre organisatoriska förutsättningar för samverkan mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen genom att exempelvis se till att lärarna har tid avsatt för detta.
- Rektorn behöver se till att APL-handledarna får god kunskap om sitt uppdrag exempelvis genom att erbjudas handledarutbildning, så att de kan bli ett gott stöd under elevernas arbetsplatsförlagda lärande.
- Rektorn behöver säkerställa att lärarna i sitt arbete med planering och genomförande av undervisningen i högre grad utgår från examensmålen.

Beskrivning av huvudman och besökt skolenhet

Åva gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Täby kommun. Vid skolan finns barn- och fritidsprogrammet, ekonomiprogrammet, el- och energiprogrammet, introduktionsprogram preparandutbildning, introduktionsprogram programinriktat individuellt val, introduktionsprogram språkinträdning, naturvetenskapsprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet, teknikprogrammet, vård- och omsorgsprogrammet samt det internationella programmet International Baccalaureate. Skolan har totalt cirka 1 300 elever. Vård- och omsorgsprogrammet hade vid besökstillfället totalt 47 elever.

Lärarna är organiserade i programlag, utöver programlagen finns ämneslag. Lärarna sitter programvis, i vård- och omsorgsprogrammets arbetslag ingår tre lärare i gymnasiegemensamma ämnen samt tre vårdlärare. Skolledningen på Åva gymnasium består av sex personer, en rektor och fem biträdande rektorer. De biträdande rektorerna ansvarar var och en för cirka tre olika gymnasieprogram eller andra delar av verksamheten. Biträdande rektor är chef för de medarbetare som ingår i programlaget. Biträdande rektor för vård- och omsorgsprogrammet är även rektor för barn- och fritidsprogrammet, samt för introduktionsprogrammen.

2017-04-10

4 (13)

Dnr 40-2016:202

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redogör Skolinspektionen mer utförligt för sina bedömningar kring frågeställningarna.

1. Samverkar lärarna för att skapa balans mellan teori och praktik så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 16 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska det för varje nationellt program finnas examensmål som innehåller mål för programmet. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 117 f.) framkommer att examensmålen ska ligga till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen från elevens första dag på programmet. Det framkommer också att examensmålen ska styra utbildningen och gymnasiearbetets utformning och innehåll. Av 1 § förordning (2010:14) om examensmål för gymnasieskolans nationella program framgår bland annat att examensmålen gäller utöver de gemensamma kunskapsmål för gymnasieskolans nationella program som anges i läroplanen för gymnasieskolan.

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy11) föreskriver i kapitel 2.1 bland annat att läraren ska:

- i undervisningen skapa en balans mellan teoretiska och praktiska kunskaper som främjar elevernas lärande,
- samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen,
- organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

1.1 Ger samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen eleverna möjlighet till en upplevelse av helhet och sammanhang i sin utbildning?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att samverkan mellan yrkesämnena och gymnasiegemensamma ämnen behöver förbättras. Granskningen visar att det inte genomförts något samarbete mellan lärarna i gymnasiegemensamma ämnen och lärarna i yrkesämnena under läsåret 2016/17 utöver den satsning skolan gjort på

2017-04-10

5 (13)

Dnr 40-2016:202

Läslýftet. Läslýftet är ett gemensamt kompetensutvecklingsprogram för samtliga lärare. För att eleverna ska ges större möjlighet att arbeta ämnesövergripande behöver rektorn se till att lärarna ges tid till att i större utsträckning samarbeta utifrån ett ämnesövergripande perspektiv.

Skolinspektionen bedömer vidare att undervisningen behöver ha en tydligare utgångspunkt i examensmålen, vilket skulle ge eleverna större möjlighet att uppleva helhet och sammanhang i sin utbildning. Granskningen visar att lärarna i gymnasiegemensamma ämnen inte utgår från examensmålen i sin undervisning på ett för eleverna tydligt sätt. För att eleverna ska få större möjlighet till upplevelse och sammanhang mellan de gymnasiegemensamma ämnen och till framtida yrket, behöver lärarna i större utsträckning planera och genomföra undervisningen utifrån examensmålen.

Examensmålen är inte styrande i elevernas utbildning styrande i planering och genomförande av undervisningen

I den verksamhetsredogörelse som Skolinspektionen tagit del av samt i intervju beskriver rektorn och programrektorn att lärarna och programrektorn vanligtvis inför varje ny termin diskuterar de examensmål som gäller för vård- och omsorgsprogrammet. Rektorn uppger även att programrektor har för vana att regelbundet föra dialog kring examensmålen med ämnesansvariga lärare. Utöver detta brukar programrektorn göra regelbundna klassrumsbesök för att hålla sig informerad om lärarnas undervisning.

Rektorerna uppger vidare att diskussioner om examensmålen inte har blivit prioriterat detta läsår bland annat på grund av skolans arbete med Läslýftet. Varje enskild lärare har därför, enligt rektor, fått ta ett större ansvar för att undervisningen planeras och genomförs med utgångspunkt i examensmålen. Skolan har även ny organisation sedan ett år tillbaka. Rektorerna säger att de är ansvariga för att ingen tid har avsatts för arbetet med examensmålen i år då mycket tid har lagts på Läslýftet och att få den nya organisationen att sätta sig. Undervisningen planeras och genomförs därför inte, enligt rektor, med utgångspunkt från examensmålen.

Lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena uppger i intervju att examensmålen är kända för dem, men att det främst är läroplansmålen och kunskapskraven som ligger till grund för undervisningen. Lärarna kan dock ge en beskrivning hur de jobbar med examensmålen. Gällande examensmålet att

2017-04-10

6 (13)

Dnr 40-2016:202

utveckla elevens förmåga till muntlig och skriftlig kommunikation får eleven i rapportform visa sina kunskaper, där eleven även tränas att kommunicera muntligt genom att redovisa uppgifterna i klassrummet. Ett annat exempel som ges är i ämnet religion där examensmålet är att *eleven ska utveckla en förmåga att diskutera och ta ställning i etiska frågor som rör yrkesutövningen och att följa den etik som råder inom yrkesområdet*. Läraren uppger att hen i sin undervisning låter eleverna diskutera exempelvis om vikten av etik och moral, samt ett bra bemötande mot andra människor.

Enligt lärarna i yrkesämnena ligger inte examensmålen till grund för deras undervisning. Det viktiga är enligt dem att få eleverna "anställningsbara". Det är främst kursmålen och kunskapskraven som styr planeringen av deras undervisning. Enligt lärarna är eleverna främst intresserade av kursmål och kunskapskrav.

De intervjuade eleverna uppger att de hört ordet examensmål, men att lärarna inte pratat om dem. Det är framför allt kursmålen och kunskapskraven som lärarna fokuserat på. Lärarna pratar om olika moment och vad de ska kunna inför ett prov. De uppger vidare att lärarna anser att man ska fokusera på en sak i taget.

Samarbetet mellan lärare i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen behöver förbättras.

Lärarna och eleverna uppger i intervjuer att det inte förekommer något organiserat samarbete mellan lärare i gymnasiegemensamma ämnen och lärare i yrkesämnena. Lärarna uppger att rektor är positiv till samarbete men att arbetet med Läslyftet gjort att det inte funnits tid för samverkan. Enligt skolledningen har de tidigare inför varje nytt läsår haft regelbundna sammankomster och forum för diskussioner mellan lärare i yrkesämnena och lärare i de gymnasiegemensamma ämnena, men att detta inte hunnits med detta läsår. Även lärarna uppger att det tidigare var mer frekvent samarbete mellan lärarna. Den förra rektorn såg till att det var ett organiserat samarbete under arbetstid som resulterade i ämnesövergripande teman.

Rektorn uppger i intervjun att en stor del av lärarnas gemensamma mötestid ägnats åt det gemensamma utvecklingsarbetet Läslyftet. Satsningen är kopplad till ett av skolans prioriterade områden i arbetsplanen, "Tillgängligt lärande". Att öka alla lärares kompetens när det gäller språkutvecklande arbetssätt är en av de strategier skolan valt för att utveckla undervisningen så att den blir begriplig och meningsfull för eleven och därmed leder till bättre resultat. Genom att grupperna satts samman av lärare i olika ämnen sker ett kollegialt lärande mellan lärare som vanligtvis annars inte samarbetar.

2017-04-10

7 (13)

Dnr 40-2016:202

I intervju med lärarna framkommer att de inte besöker varandras lektioner och att om det skulle ske är det på eget initiativ av den enskilde läraren. Även eleverna i årkurs 2 och årkurs 3 uppger att det sällan förekommer samarbete mellan lärarna, och att lärarna heller inte besöker varandras lektioner.

Infärgning förekommer

Eleverna uppger i intervjun att lärarna i yrkesämnena ofta anknyter till sin yrkeserfarenhet, vilket är mycket uppskattat. I den inskickade dokumentationen framkommer flera exempel på infärgning (det vill säga när stoff och moment från ett ämne används som illustration och arbetsmaterial i ett annat ämne) vilket bekräftas av lärarna. De exempel som uppges är hur läraren i matematik anknyter till området volym där eleven ska göra uppskattningar och beräkningar, exempelvis av hur mycket medicin som ryms i en tesked. Även rektorn uppger i intervju att det är vanligt förekommande att lärarna jobbar med ämnesintegrering.

Rektorn uppger vidare att det är en medveten strategi att jobba med att låta ämnena samspela med varandra på det här sättet. Detta bidrar enligt henne till att eleverna blir mer intresserade och ger dem möjlighet att få helhet och sammanhang i sin utbildning.

1.2 Ges eleverna möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning genom att APL och den skolförlagda utbildningen ömsesidigt bidrar till att utveckla de kunskaper som framgår av examensmålen?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete med att knyta samman den skolförlagda utbildningen med elevernas arbetsplatsförlagda lärande fungerar väl. Eleverna ges möjlighet till helhet och sammanhang i sin utbildning genom det arbetsplatsförlagda lärandet.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns ett gott samarbete mellan yrkeslärare och handledare liksom tydliga rutiner för hur den skolförlagda utbildningen och APL-verksamheten ömsesidigt ska bidra till elevernas lärande.

För att ytterligare höja elevernas upplevelse av helhet och sammanhang gör Skolinspektionen bedömningen att rektorn och lärarna bör reflektera vilka kursmoment som planeras in mot elevernas APL genom exempelvis överväga att låta kursmoment från de gymnasiegemensamma ämnena ingå.

2017-04-10

8 (13)

Dnr 40-2016:202

Organisation av APL

Rektorn uppger i intervju att elevernas APL organiseras av de APL-ansvariga lärarna som finns på skolan. I deras uppdrag ingår förutom förberedelse och planering även besök. De APL-ansvariga lärarna besöker eleven ute på arbetsplatsen minst en gång under varje APL-period, och de har även trepartssamtal med elev och handledare kring elevens lärande och utveckling.

De moment som läggs ut på APL utgår enbart från yrkeskurser

Enligt rektorn är det främst lärarna i yrkesämnena som beslutar vilka kurser och moment som läggs ut på elevernas APL. I de dokument som Skolinspektionen tagit del av och i intervju med rektorn framkommer att inga moment från gymnasiegemensamma ämnen läggs ut på APL, utan främst moment från yrkeskurserna. Även lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena uppger att de inte är involverade i elevernas APL, utan att det endast är yrkeslärarnas ansvar. Vidare uppger lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena att utgångspunkten i uppgifterna inte utgår från examensmålen. Det har dock förts diskussioner bland lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena att läraren i idrott och hälsa skulle prata med eleverna om ergonomi inför deras APL, men detta är ännu inget som genomförts.

De APL-handledare som Skolinspektionen intervjuat uppger att de känner till vilka kurser eleverna läser, men att de har inte någon kunskap om examensmålen för vård- och omsorgsprogrammet.

Samverkan mellan skola och APL

Eleverna uppger i intervjun att de är mycket nöjda med sina APL-platser och att de lär de sig mycket under sina praktikperioder. De uppger även att lärarna i yrkesämnena är tydliga med de uppgifter de har under sin APL och att de upplever dem som relevanta uppgifter. Exempel som nämns är kursen Medicin 2, akutsjukvård i årskurs 3 där ska eleven beskriva tre olika sjukdomar som de kommer i kontakt med under sin APL. Eleven ska kunna redogöra för bland annat sjukdomens orsaker, symtom och hur diagnos ställs. Eleven ska även kunna beskriva olika läkemedel som de kommer i kontakt med. De ska använda sig av de medicinska termerna som de haft i kursen. Även handledarna ute på APL-platserna uppger att de får tydliga instruktioner när det gäller elevernas uppgifter.

Rektorn uppger i intervju att innan eleverna kommer ut på respektive APL-plats har eleverna tagit kontakt med handledarna via telefon eller ett personligt

2017-04-10

9 (13)

Dnr 40-2016:202

besök, dels för att presentera sig men även för att bekanta sig med arbetsplatsen. Även lärarna på skolan har haft kontakt med handledaren. Handledaren gör även en halvtidsbedömning som följs upp via ett telefonsamtal av läraren. Det förekommer alltid trepartssamtal mellan elever, handledare och yrkeslärare, där de följer upp hur eleven genomfört sin APL.

Elever och lärare i yrkesämnena uppger att eleverna förbereds inför varje APL-period. De får träna på praktiska moment som exempelvis kan vara att ta blodtryck och puls, bädda om patienter och bädda sängar. Efter avslutad APL-period får eleven lämna in de uppgifter som de haft, detta sker dels skriftligt men även muntligt i klassrummet. Eleverna gör även många studiebesök som är kopplad till deras utbildning, och till de kurser de läser. Det kan vara besök på vårdcentralen eller på en operationsavdelning på sjukhuset. Rektorn uppger att skolan även har många kompetenta föreläsare som kommer till skolan och föreläser inom ramen för kurserna.

Enligt lärarna tas all tid för APL från undervisningstiden i yrkesämnena. De gymnasiegemensamma ämnena är därför inte en del av elevernas APL-uppgifter. Skolinspektionen tagit del av de uppgifter eleverna har på sin APL-plats och där ingår många skriftliga uppgifter. Exempelvis ska eleverna skriva dagbok med egna reflektioner. Lärarna uppger i intervju att det saknas en tradition av att lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena ska vara delaktiga i planering och uppföljning av elevernas APL-uppgifter.

2. Skapar rektor förutsättningar för samverkan mellan lärare på yrkesprogrammen och mellan utbildningens olika delar så att eleverna får den helhet och det sammanhang som behövs för att utveckla de kunskaper som uttrycks i examensmålen?

Enligt 2 kap. 9 § skollagen (2010:800) ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ansvarar för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla utbildningen i förhållande till de nationella målen. I 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 648) framkommer att [rektors] besluten kan röra exempelvis personalens ansvarsområden, schemaläggning eller barnens och elevernas fördelning på klasser eller grupper.

2017-04-10

10 (13)

Dnr 40-2016:202

Av läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 11) framgår att rektor som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har ansvar för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar bland annat för att:

- samverkan mellan lärare i olika kurser kommer till stånd så att eleverna får ett sammanhang i sina studier,
- skolans arbete med kunskapsområden, där flera ämnen ska bidra och samordnas så att de utgör en helhet för eleven.

2.1 Säkerställer rektor att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning?

Skolinspektionen bedömer att rektorns arbete med att säkerställa att innehållsliga och kulturella förutsättningar stödjer en sammanhållen utbildning fungerar till viss del, men att det finns delar som kan utvecklas. Granskningen visar att rektorn behöver ge bättre förutsättningar för samarbete mellan lärare i de gymnasiegemensamma ämnen och lärare i yrkesämnena genom att tydligt prioritera ett sådant samarbete.

Vidare bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver säkerställa att handledarna har kunskap om skolans författningar och sitt uppdrag som en del av elevernas utbildning. Granskningen visar att skolan inte erbjuder handledarna någon handledarutbildning. För att eleverna ska känsla av helhet och sammanhang i sin utbildning behöver rektorn se till att exempelvis erbjuda handledarutbildning.

Förutsättningar för en sammanhållen utbildning

Rektorn uppger att lärarna i sin tjänst fått tid för samarbete, och ambitionen är att de ska jobba långsiktigt för att eleverna ska få en röd tråd genom hela sin utbildning och för att eleverna ska få en mer sammanhållen utbildning.

Som tidigare nämnts deltar samtliga lärare detta läsår i Läslyftet och rektorn uppger vidare att det har varit en medveten strategi att blanda lärarna i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen för att grupperna ska lära känna varandra bättre, vilket rektorn tror är en stor fördel i framtida projekt. "Detta läsår har varit mycket att lära känna varandra".

Lärarna uppger i intervju att rektorn är positiv till samarbete, hon har stor tillit till lärarna. Skolledningen är lyhörd och lyssnar på lärarnas önskemål.

2017-04-10

11 (13)

Dnr 40-2016:202

Programrektor för respektive program håller sig enligt lärarna uppdaterad om lärarnas undervisning bland annat genom regelbundna klassrumsbesök, programrektor är även delaktig i utvärdering av undervisningen. Samtidigt uppger lärarna att det under detta läsår inte förekommit något kollegialt lärande mellan lärare i gymnasiegemensamma ämnen och lärare i yrkesämnena där de diskuterat examensmålen, då all tid uppges ha gått till Läslyftet.

I intervjuer framkommer att skolan har totalt arton förstelärare varav två är yrkeslärare på vård- och omsorgsprogrammet. Förstelärarna har individuella uppdrag som är kopplade till skolans arbetsplan. Deras uppgift är bland annat att utveckla tydligare APL-uppgifter. De ska även framställa en bedömningsmatris där det tydligare ska framgå vilka kurser som ska läggas ut på elevernas APL inom vård- och omsorgsprogrammet. De har även i uppdrag att hålla och leda studiedagar.

Handledarutbildning

Rektorn uppger i intervju att skolan inte erbjuder någon handledarutbildning. Rektorns förklaring är att hon inte fått något stöd av branschen då programrådet för vård- och omsorgsprogrammet inte fungerat. Skolan har enligt rektor gjort försök att bjuda in representanter från branschen men ingen kom till skolan. I intervju uppger APL handledarna att de inte har genomgått någon handledarutbildning, de har heller inte fått något erbjudande om det.

2.2 Ger organisation och ledarskap förutsättningar för lärare att samverka i syfte att skapa helhet och sammanhang i utbildningen för eleverna?

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att organiseringen av arbetslagen, samt schemaläggningen av kurser möjliggör för lärarna så att eleverna får helhet och sammanhang i sin utbildning. Dock bedömer Skolinspektionen att rektorns arbete med att organisera och leda lärarnas arbete behöver utvecklas i syfte att skapa större möjligheter för samarbete mellan lärare i de gymnasiegemensamma ämnena och lärare i yrkesämnena. Granskningen visar att det under detta läsår saknats struktur och rutiner som stödjer samverkan mellan lärare i de gymnasiegemensamma ämnena och lärare i yrkesämnena. I detta arbete ligger att skapa gemensamma mötestider för yrkeslärare och lärare i gymnasiegemensamma ämnen som ger möjligheter till diskussion och planering av samverkan i syfte att bidra till helhet och sammanhang för eleverna.

2017-04-10

12 (13)

Dnr 40-2016:202

Forum för samverkan

De forum som idag finns för diskussioner om examensmålen och hur olika ämnen ska samspela med varandra för att eleverna ska få helhet och sammanhang är på programlagstiden som är en gång i månaden. Ytterligare ett återkommande diskussionsforum som skolan har så kallade KOLL- grupper där KOLL står för kollegialt lärande. KOLL- grupperna leds av särskilt utsedda lärare som lägger upp arbetet med utgångspunkt i skolans prioriterade områden och efter gruppens behov. Under detta läsår har de sammankomster cirka var tredje vecka.

Arbetslagens organisation

Rektorn uppger i intervju att lärarna sitter programvis. I programlaget för vård- och omsorgsprogrammet ingår tre yrkeslärare som delar arbetsrum. All undervisning sker i samlat i en byggnad. Eleverna uppger att de i de gymnasiegemensamma ämnen samt i tillvalskurser läser tillsammans med andra elever från olika program vilket de upplever som mycket positivt.

Programrektorn uppger i intervju att skolans schemaläggare planerar schemat så att eleverna varje dag har både gymnasiegemensamma ämnen och yrkesämnen, eleverna har även längre arbetspass. Detta skapar möjligheter till helhet och sammanhang för eleverna.

Vidare uppger rektorn att flera av lärarna i de gymnasiegemensamma ämnena har huvuddelen av sin tjänst på något annat av skolans program. Det blir därför, enligt rektor, en utmaning när det gäller att skapa samarbete mellan lärarna i yrkesämnena och lärare i gymnasiegemensamma ämnen.

Rektor måste säkerställa att det ges tid till samverkan

Som tidigare nämnts uppger skolledningen i intervju att det är tiden som saknas detta läsår för att utveckla lärares samverkan. Vidare uppger de att ny skolledning, omsättning av lärare och Läslyftet har bidragit till att de inte har haft optimala förutsättningar för samarbete. Lärarna uppger i intervju att det detta läsår går det mesta av programlagstiden till Läslyftet. Det har enligt lärarna dock varit både värdefullt och kompetenshöjande när det gäller hur de ska använda språket i olika kurser, vilket är en kunskap som ingår i examensmålen.

2017-04-10

13 (13)

Dnr 40-2016:202

Även rektorn uppger att Läslyftet har gett många vinster, både när det gäller att utveckla ett språkutvecklande arbetssätt och när det gäller lärares samarbeten, exempelvis att finna gemensamma beröringspunkter och skapa nya samarbetsgrupper.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **7 april 2018** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat.

Huvudmannen ska dessförinnan, inom två månader från beslutet **7 juni 2017** inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra de områden som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområden. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningpunkter under arbetets gång.

Redogörelserna skickas till Skolinspektionen, Karin Nilsson Box 3177, 903 04 Umeå per post eller per e-post, karin.nilsson2@skolinspektionen.se samt skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 40-2016:202) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har Ann-Sofi Svensson och juristen Åsa Lindqvist deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Karin Nilsson
Utredare

Bilagor

Bilaga 1 Författningsstöd